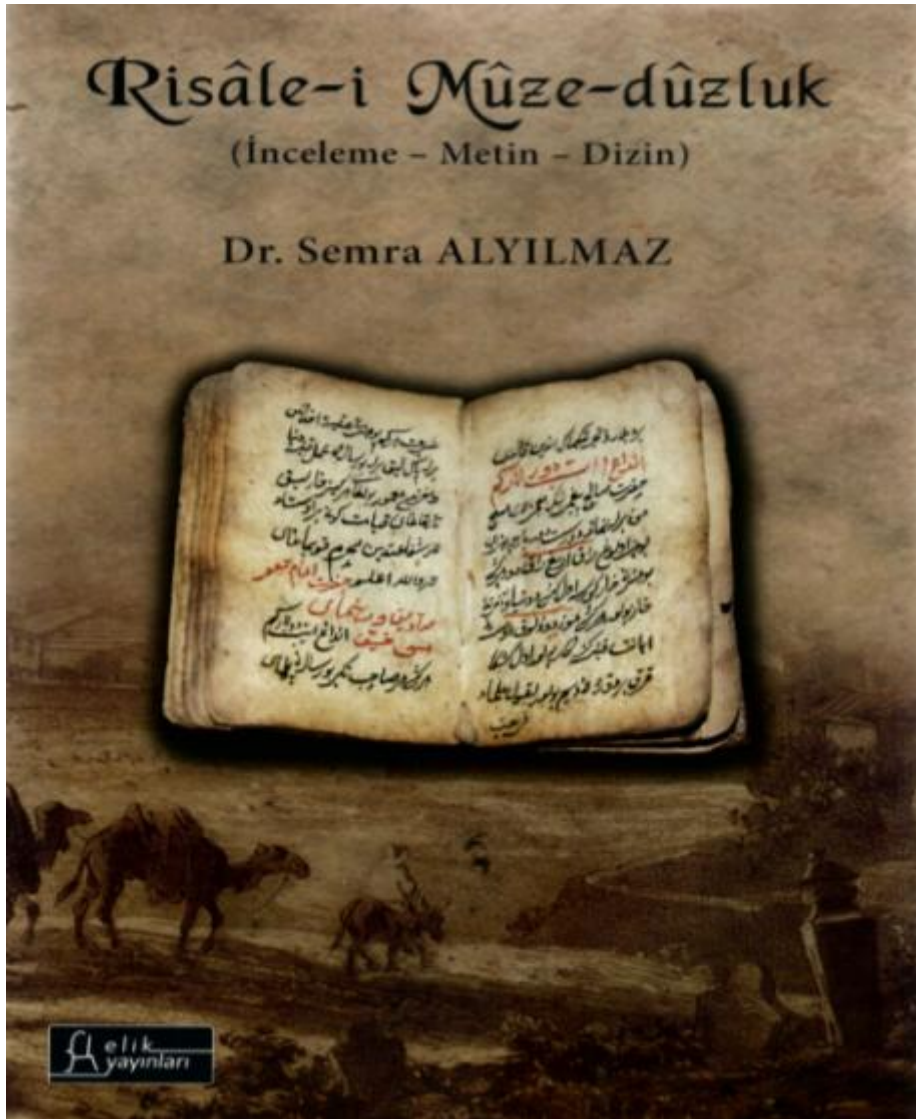

Uluslararası Uyghur Ara tirmaları Dergisi, Sayı: 1/1 2013, Sayfa: 153-154.
Xelqara Uy ur Tetqiqati Jornali, San: 1/1 2013, Sehipe: 153-154.
International Journal of Uyghur Studies, Volume: 1/1 2013, Page: 153-154.

**Semra Alyılmaz, *Risâle-i Mûze-dûzluk* (nceleme-Metin-Dizin),
Elik Yayınları, Ankara 2011, 335 s.**

Derya ERSÖZ*

* Ege Üniversitesi, Türk Dünyası Ara tirmaları Enstitüsü, Doktora Ö rencisi, zmir-TÜRK YE, E-posta: ersoz.derya@hotmail.com

Semra ALYILMAZ tarafından kaleme alınan ve Elik Yayınları arasında 2011 yılında yayınlanan *Risâle-i Mûze-dûzluk* adlı eser, *nceleme*, *Metin* ve *Dizin* başlıklı üç ana bölümden oluşmaktadır.

nceleme kısmında; *Risâle-i Mûze-dûzluk'un Genel Özellikleri*, *Risâle-i Mûze-dûzluk'un Çeri i*, *Risâle-i Mûze-dûzluk'un Önemi* ve *Risâle-i Mûze-dûzluk'un Yazım ve Dil Bilgisi Özellikleri* adlı dört alt başlık verilmiştir.

Risâle-i Mûze-dûzluk'un Genel Özellikleri isimli bölümde; öncelikle eserin adı incelenmiş, müellifi, müstensihî ve istinsah tarihine değinilmiş, yazıldığı dönemle ilgili ayrıntılı bilgi verilmiş ve eserin fiziki özellikleri tanıtılmıştır. Eserin adı ile ilgili özel bir bilgi verilmediğini belirten yazar, ilgili satırlarda geçen *mûze-dûzluk* kelimesini isim niteliğinde en belirgin bilgi olarak görür ve kelimeyi biçimsel ve anlamsal olarak inceler. ALYILMAZ, eserin yazıldığı dönemini Çağatay Türkçesinin Klasik Sonrası Devri olarak göstererek, Çağataycanın devirlere ayrılması konusundaki tartışmalara yer verir. Eserin kuvvetli ihtimal olarak yazıldığı yeri Hoten olarak işaret eden yazar, Hoten'in sosyo-kültürel özellikleri hakkında da bilgiler verir.

Risâle-i Mûze-dûzluk'un Çeri i isimli bölümde ilk olarak; Hazret-i Salih Peygamber ve Mucizesi anlatılmış, eserin meslek erbabı için gerekliliği açıklanmış, Usta Ali'nin *Risâle-i Mûze-dûzluk'u Satın Alın* ve *Onun Adına Hac Görevinin Yerine Getiriliğinden* bahsedilmiş, *Mûze-dûzluk Mesleğinin ve Diğer Mesleklerin Öncüleri* sayılmış, *Mûze-dûzluk Mesleğinin Araç Gereçleri ve Hükümleri* tanıtılmıştır. Yazar, sınırları net çizilmese de eserde birbirleriyle bağlantılı konunun işlendiğini belirtir. Bunlar; Hazret-i Salih Peygamber ve Mucizesi, *Risâle-i Mûze-dûzluk'un Meslek Erbabı için Gerekliliği*, Usta Ali'nin *Risâle-i Mûze-dûzluk'u Satın Alın* ve *Onun Adına Hac Görevinin Yerine Getiriliği*, *Mûze-dûzluk Mesleğinin ve Bazı Mesleklerin Öncüleri*, *Mûze-dûzluk Mesleğinin Hükümleri*'dir.

Risâle-i Mûze-dûzluk'un Önemi isimli bölümde sırasıyla; eserin dini, sosyal ve kültürel, dil ve üslup bakımından önemi açıklanmıştır. Yazar, dini olarak öneminin Salih peygamberin kıssa ve mucizelerini nakletmesinden kaynaklandığını belirtir. *Risâle-i Mûze-dûzluk'ta* Salih peygamber ayakkabıcılık mesleğinin öncüsü olarak gösterilmiştir. Sosyal ve kültürel bakımdan öneminin ise fütüvvet name olmasından ileri geldiğini belirten ALYILMAZ, eski Türk dili eserlerinin ahilik ve fütüvvetle ilgili kisini, akı-akıllık; ahi-ahilik ve fütüvvetle ilgili kilerini, fütüvvet nameler ve *Risâle-i Mûze-dûzluk'un* fütüvvet namelerle ilgili kisini ve önemini açıklar.

Risâle-i Mûze-dûzluk'un Yazım ve Dil Bilgisi Özellikleri isimli bölümde; yazım ve dil bilgisi özellikleri açıklanmıştır. Yazım özellikleri bahsinde; ünlü ve ünsüzlerin yazımı, dil bilgisi özellikleri bahsinde; ses bilgisi, kavramların işretlenmesi, isim ve fiil tabanları, kavram ile kileri ve cümle alt başlıkları atılmıştır.

Metin kısmında ise; metnin tıpkıbasımı, yorumlu yazı çevirimi ve Türkiye Türkçesine aktarımı verilmiştir.

Konuyu ayrıntılarıyla ele alması ve baskı kalitesi ile dikkati çeken eser, Çağatay Türkçesi ile ilgilenenler için önemli bir kaynaktır.